

**ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ
ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор закладу дошкільної освіти
(ясла – садок) № 5 «Промінь»

_____ Тетяна ЛУЦЕНКО

«30» _____ серпня _____ 2023

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою закладу
дошкільної освіти (ясел – садка)

№ 5 «Промінь»

Протокол від «30» серпня 2023 №1

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
закладу дошкільної освіти
(ясел-садка) № 5 «Промінь»
Запорізької міської ради
на 2023 -2024 навчальні роки**

м. Запоріжжя
2023 рік

Автори – укладачі:

Голова творчої групи: Тетяна ЛУЦЕНКО – Директор ЗДО № 5 ЗМР

Секретар: Аліна ДУНЯМАЛІЄВА – вихователь - методист

Члени творчої групи:

Юлія МИКУЛЕНКО - вихователь

Ірина СЬОМОВА – вихователь

Світлана САВЕЛЬЄВА- вихователь

Євгенія СІНЧЕНКО - вихователь

Лариса Євтушенко - керівник музичний

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Загальні відомості про заклад дошкільної освіти. Мета і завдання його діяльності	8
Освітня програма ЗДО № 5 ЗМР на 2023-2024 н.р.	11
Розділ I	
Призначення закладу дошкільної освіти та засіб його реалізації	11
Розділ II	
Опис «моделі» випускника закладу дошкільної освіти	14
Розділ III	
Цілі та задачі освітнього процесу ЗДО	20
Розділ IV	
Обґрунтування вибору освітніх програм	22
Розділ V	
Особливості організації освітнього процесу та застосованих у ньому сучасних освітніх технологій	26
Розділ VI	
Показники реалізації освітніх програм	34
Розділ VII	
Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу	36
Додатки	37

Пояснювальна записка

Освітня програма розроблена відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) (нова редакція), Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в закладі дошкільної освіти у 2023-2024 навчальному році буде організована відповідно до Законів України:

- "Про освіту"
- "Про дошкільну освіту" (відомості Верховної Ради України, 2001 № 49, ст. 259 (Зі змінами, внесеними згідно із Законами від 13.12.2022));
- Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція (затверджений Наказом МОН України від 12.01.2021 № 33);
- Положення про заклад дошкільної освіти (зі змінами, Постанова Кабінету Міністрів України № 86 від 27.01.2021);
- Статут ЗДО комбінованого типу № 267 ЗМР;
- Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800;
- Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України (у редакції наказу МОН України від 29.07.2019 № 1038);
- Концепція безпеки закладів освіти (ухвалено Кабінетом Міністрів України 07.04.2023);
- Наказ МОН України від 20.04.2015 № 446 «Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності»;
- Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів, що затверджений наказом МОЗ України від 24.03.2016 № 234 та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.04.2016 за № 563/28693;
- Наказ МОН України від 15.08.2016 № 974 «Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України»;
- Примірний перелік ігрового та навчально – дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти (наказ МОН від 19.12.2017 № 1633);
- Наказ МОН України від 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти»;
- Типовий перелік спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах (групах) закладів освіти, затвердженого наказом МОН України від

- 23.04.2018 № 414 (зі змінами), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11.05.2018 за № 582/3204;
- Наказ МОН України від 16.05.2019 року № 659 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13.06.2019 за № 612/33583) «Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу»;
 - Наказ Державної служби якості освіти України від 30 листопада 2020 р. № 01-11/71 «Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти»;
 - Наказ міністерства економіки України від 19 жовтня 2021 року № 755-21 «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»;
 - Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення військового стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»;
 - Наказ МОН України від 09.09.2022 № 805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників»;
 - Лист МОН України від 26.07.2010 № 1.4/18-3082 Інструктивно-методичні рекомендації «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі»;
 - Лист МОН України від 18.09.2014 № 1/9-473) «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів»;
 - Лист МОН України від 02.09.2016 № 1/9-454 «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах»;
 - Лист МОН України від 02.09.2016 № 1/9-456 «Організація фізкультурно – оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах»;
 - Лист МОН України від 25.07.2016 № 1/9-396 «Про організацію національно – патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах»;
 - Лист МОН України від 17.10.2017 № 3799.2-14 «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців»;
 - Лист МОН України від 19.04.2018 № 1/9-249 «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти»;
 - Лист МОН України від 14.02.2019 № 1/11-1491 «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти»;
 - Лист МОН України від 09.12.2019 № 1/9-750 «Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти»;
 - Лист МОН України від 28.05.2020 № 1/9-391 «Щодо можливостей використання сервісів для дистанційного навчання»;
 - Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку /Затверджено Президією Національної академії педагогічних наук України (протокол № 1-2/8-119 від 18.06.2020);

- Лист МОН України від 30.11.2020 № 6/1427-20 «Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти»»;
- Лист МОН України від 16.03.2021 № 1/9-148 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти»;
- Лист МОН України від 07.07.2021 № 1/9-344 «Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік»;
- Лист МОН України від 06.03.2022 № 1/3371-22 «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій»;
- Лист МОН України від 29.03.2022 № 1/3737-22 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;
- Лист МОН України від 02.04.2022 № 1/3845-22 «Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану»;
- Лист МОН України від 25.04.2022 № 1/4428-22 «Методичні рекомендації щодо проведення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з питань уникнення враження мінами, вибухонебезпечними предметами та ознайомлення з правилами поведінки в надзвичайних ситуаціях»;
- Лист МОН України від 06.06.2022 № 4/1196-22 «Методичні рекомендації щодо визначення освітніх труднощів та рівнів підтримки у дітей раннього та дошкільного віку»;
- Лист МОН України від 14.06.2022 № 1163550-22 «Про рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв'язку з війною в Україні та гуманітарною кризою»;
- Лист ГУ ДСНС України від 14.06.2022 № 03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»;
- Лист ГУ ДСНС України у Запорізькій області Запорізького районного управління від 20.06.2022 «Рекомендації щодо організації укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту персоналу та дітей (учнів, студентів) закладів освіти»;
- Лист ГУ ДСНС України у Запорізькій області № 5301-771/5307-2 від 06.07.2022 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»;
- Лист МОН України від 11.07.2022 № 1/7707-22 «Про підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану»;
- Лист МОН України від 22.07.2022 № 1/8462-22 «Інструктивно-методичні матеріали щодо порядку підготовки закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності»;
- Лист МОН України від 20.12.2022 № 1/15511-22 «Методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»»;

- Лист МОН України від 18.04.2023 № 4/5449-23 «Щодо проведення в закладах освіти правопросвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу (День боротьби з цькуванням)»;
- Лист МОН України від 17.05.2023 № 1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду»;
- Лист МОН України від 30.05.2023 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
- Лист МОН України від 20.06.2023 № 1/8820-23 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів»;
- Лист МОН від 14.08.2023 № 1/12038-23 «Про перелік навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованої МОН України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році»;
- Лист МОН України від 21.08.2023 № 1/12490-23 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023-2024 навчальному році»;
- Рішення виконавчого комітету Запорізької міської ради від 29.08.2023 № 472 «Про початок нового 2023/2024 навчального року в комунальних закладах загальної середньої та дошкільної освіти міста Запоріжжя»

Мета освітньої програми – висвітлення методів та етапів реалізації комплексу розвивальних, виховних, освітніх функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 років, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти (Державним стандартом дошкільної освіти (нова редакція), із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання освітньої програми – визначення єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом дошкільної освіти, для досягнення сформованості мінімально достатнього та необхідного рівня обов'язкових компетентностей і результатів освіти дитини дошкільного віку (6 (7) років), що забезпечує:

- повноцінний психофізичний, соціальний, духовний і особистісний розвиток;
- здатність та навички до активного, творчого впровадження набутого досвіду, тобто до регуляції досягнень, поведінки, діяльності;
- реалізується як особистісне надбання дитини.

Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти (Державним стандартом дошкільної освіти) вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені в Освітній програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

**Загальні відомості про
Заклад дошкільної освіти (ясла-садок)
№ 5 «Промінь»
Запорізької міської ради**

№	Відомості	Показники
1.	Мова навчання	українська
2.	Кількість груп усього	4
	друга група раннього віку для дітей від 2 до 3 років	1
	групи для дітей дошкільного віку - загально – розвиваючі:	3
	<ul style="list-style-type: none"> • молодша група для дітей віком від 3 до 4 років • середня група для дітей віком від 4 до 5 років • старша група для дітей віком від 5 до 6 років 	1 1 1
3.	Режим роботи груп:	
	12 годин	
4.	Кількість вихованців	84
5.	Кількість працівників усього	20
	педагогічний персонал	7
	медичний персонал	1
	обслуговуючий персонал	13

**Мета і завдання діяльності
закладу дошкільної освіти
(ясел-садка) № 5 «Промінь»
Запорізької міської ради**

Мета:

- створення сприятливих умов для повноцінного перебування здобувачів освіти в дошкільному закладі;
- забезпечення безпеки життєдіяльності дошкільника;
- формування основ базової культури особистості;
- всебічний розвиток психічних і фізичних якостей у відповідності з віковими та індивідуальними особливостями;
- створення умов для вмотивованого набуття знань, вміння самостійно ставити мету і знаходити шляхи та засоби її досягнення, формувати вміння контролю і самоконтролю, оцінки і самооцінки;
- підготовка до життя в суспільстві, до навчання у школі;

Завдання роботи ЗДО № 5 ЗМР на 2023 – 2024 н.р.:

- 1. У тісній взаємодії педагогів та батьків продовжувати роботу по збереженню, зміцненню фізичного здоров'я дітей, шляхом застосування здоров'язберігаючої технології «Степ-аєробіка» під час навчально-виховного процесу (1 рік).**
- 2. У тісній співпраці з родинами здобувачів освіти продовжити роботу спрямовану на розвиток мовлення дітей дошкільного віку засобами фольклору (3 рік).**
- 3. Розпочати роботу у тісній взаємодії з родинами здобувачів освіти, спрямовану на розвиток екологічної грамотності та здорового способу життя дітей дошкільного віку. (1 – й рік).**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗДО № 5 «Промінь»

НАПРЯМКИ	ЗМІСТ
РОЗДІЛ I Призначення ЗДО та засіб його реалізації	
<ul style="list-style-type: none"> • Призначення ЗДО 	<p>Догляд, розвиток, виховання і навчання дітей раннього та переддошкільного віку. Рівний доступ до дошкільної освіти кожної дитини, освіти без дискримінації за будь – якими ознаками. Визнання самоцінності дошкільного дитинства, його потенціалу та особливої ролі в розвитку особистості. Соціально – педагогічне партнерство громадян та всіх учасників освітнього процесу (батьків або осіб, які їх замінюють, керівників та працівників ЗДО).</p> <p>Догляд – створення умов для охорони життя та здоров'я дітей, дотримання режиму, здійснення санітарно – гігієнічного та оздоровчого процесів, корекційно – відновлювальної роботи, організація харчування, побуту.</p> <p>Розвиток – умови для формування особистості дитини відповідно до задатків, нахилів, індивідуальних психічних та фізичних особливостей, культурних потреб. Повага до дитини, особливостей її розвитку та індивідуального досвіду.</p> <p>Виховання – забезпечення умов для формування у дітей загальнолюдських ідеалів, національно – культурних цінностей, позитивне ставлення до навколишнього світу, людей, життя, до себе. Збереження традицій національного досвіду сімейного та суспільного виховання, збагачення культурного потенціалу взаємодії між поколіннями.</p> <p>Зміст та організація освітнього процесу – визначаються принципами науковості, систематичності, активності, природо відповідності. Освітній процес побудовано на основі формування досвіду дитини у спілкуванні з дорослими та однолітками в усіх видах діяльності, які реалізуються в дошкільному віці та в раціональному розвивальному (ігровому) середовищі на засадах діяльнісного, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, інтегрованого, соціокультурного принципів організації. Створення умов для спеціально організованих педагогічних форм роботи з дітьми, різних видів їхньої самостійної діяльності щодо інтелектуального та особистісного розвитку.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Формування основ соціальної адаптації та життєвої 	<p>Уміння адаптуватися до умов життя в дошкільному закладі, усвідомлення нової соціальної ролі „Я дошкільник”, особистісної активності у встановленні зв'язків з оточуючим, дотримання правил поведінки та</p>

<p>компетентності дитини;</p>	<p>роботи в групі, прагнення до розвитку соціальних контактів та взаємозв'язків. Уміння цінувати життя і благополуччя, як вміння плекати, створювати сприятливі умови для себе та інших у безпечному середовищі та соціальному оточенні. Показники життєвої компетентності дитини реалізуються через:</p> <p>провідні види діяльності дитини дошкільного віку:</p> <ul style="list-style-type: none"> -- ігрову - пізнавальну - образотворчу <p>форми активності дитини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фізичну - соціально – моральну - емоційно – вольову - пізнавальну - мовленнєву - художньо – естетичну - креативну <p>розвиток базових якостей особистості:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійність - людяність - працелюбність - самолюбність - спостережливість - відповідальність - розсудливість - справедливість - самовладання
<ul style="list-style-type: none"> • Виховання елементів природоцінного світогляду, розвиток позитивного емоційноцінного ставлення до довкілля 	<p>Готовність та прагнення дитини одержувати, шукати та переробляти інформацію про об'єкти природи та пізнавальний інтерес до дослідницько – експериментальної роботи, відчувати себе як частину природного довкілля, проявляти позитивні емоції до об'єктів природи: лагідність, тривожність, співчуття, допомогу, турботу та інше за допомогою вербального та невербального мовлення.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Утвердження емоційноцінного ставлення до практичної та духовної діяльності людини 	<p>Відтворення певних зразків та норм поведінки, оцінка понять "добре, погано", формування моральних норм та загальнолюдських цінностей: добро, зло, справедливість, щедрість, ввічливість, чуйність, гостинність, працелюбність, людяність, правдивість, гуманність (за В.О.Сухомлинським), духовно – культурне зростання засобами національної культури та мови, патріотична налаштованість.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Розвиток потреби в реалізації власних творчих 	<p>Долучення дітей до різних видів мистецтва: образотворчого, музичного, театрального тощо; розширення естетичного світогляду; розвиток</p>

<p>здібностей</p>	<p>мистецько – комунікативного досвіду засобами співів, хореографії, художнього слова, слухання музики, театралізації що формують розкутість, впевненість, особисту творчу активність, володіння голосом, тілом</p>
<p>• Наступність між дошкільною та початковою ланками</p>	<p>Взаємодія ЗДО з ЗЗОШ та сім'ями здобувачів освіти що заснована на формуванні компетентностей, потрібних для навчання та успішної самореалізації дитини в суспільстві.</p>

РОЗДІЛ II

Опис моделі випускника дошкільного закладу за Базовим компонентом дошкільної освіти (Державним стандартом дошкільної освіти) нова редакція

Модель випускника дошкільного закладу – це рівень освіченості, розвиненості та вихованості здобувачів освіти 6 (7) років, сумарний, кінцевий показник набутих дошкільником компетентностей перед вступом до школи, з урахуванням задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних можливостей дитини.

- **Модель «Особистість дитини»**

Рухова компетентність – здатність дитини до самостійного застосування життєво необхідних рухових умінь та навичок, фізичних якостей, рухового досвіду в різних життєвих ситуаціях.

Результат сформованої компетентності – задоволення природної потреби у руховій активності, що забезпечує оптимальний рівень фізичної працездатності, засвоєння та використання елементарних знань у галузі фізичної культури, сформованості умінь і навичок для вирішення рухових завдань у різних життєвих ситуаціях.

Здоров'язбережувальна компетентність – здатність дитини до застосування навичок здоров'язбережувальної поведінки відповідно до наявної життєвої ситуації, дотримання здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я у повсякденній життєдіяльності.

Результат сформованої компетентності – потреба в опануванні способами збереження та зміцнення власного здоров'я, сукупність елементарних знань про людину та її здоров'я, здоровий спосіб життя; стійка мотивація еколого – валеологічної спрямованості щодо пізнання себе та довкілля, яка спонукає до використання навичок здоров'язбережувальної поведінки.

Особистісна компетентність – реалізується у творчій активності дитини у всіх специфічно дитячих видах діяльності (ігровій, пізнавальній, образотворчій). Виявляється в особистісних якостях дитини – від елементарних уявлень та позитивного ставлення дитини до свого внутрішнього світу (думок, почуттів, мрій, бажань, мотивів, планів, ідеалів, цілей, прагнень) до становлення основ її світогляду і розвиненості її свідомості (пізнавальної активності, емоційної сприйнятливості, позитивної налаштованості дій, думок оптимістичними переживаннями, реалістичними намірами). Особистісну компетентність характеризує спрямованість самосвідомості: ідентифікація себе зі своїм «Я», позитивної самооцінки, домагання визнання іншими її чеснот, уміння співвідносити «хочу» (мотиви, наміри) «можу» (знання, вміння, навички), «буду» (регуляція поведінки та діяльності), здатності уявляти себе в минулому, теперішньому, майбутньому часі, орієнтування у своїх основних правах і обов'язках.

- **Модель «Дитина в сенсорно - пізнавальному просторі»**

Результат сформованої компетентності – дитина приймає своє ім'я, демонструє інтерес, приналежність і повагу до своєї родини, її традицій і звичаїв. Виявляє інтерес до свого внутрішнього світу (думки, почуття, бажання, мрії, ставлення). Орієнтується в основних емоціях і почуттях, усвідомлює чого хоче (не хоче), може обґрунтувати своє ставлення. Має позитивну самооцінку та розуміє свою соціальну відповідальність у партнерських стосунках із однолітками. Виявляє переважно оптимістичне світовідчуття щодо свого сьогодення і майбутнього:

- сформований позитивний образ «Я», створена база особистісної культури дитини, активність у всіх сферах життєдіяльності;

- дитина позитивно ставиться до своєї зовнішності, сформовані основні фізичні якості, рухові уміння (вміє стрибати, бігати, розвинена гнучкість тощо), культурногігієнічні, оздоровчі навички та навички безпеки життєдіяльності;

- сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка

Предметно – практична, технологічна компетентність – здатність дитини реалізовувати творчі задуми з перетворення об'єктів довкілля з використанням різних матеріалів, що спираються на обізнаність із засобами та предметно – практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно у процесі виконання конструктивних, технічно – творчих завдань.

Результат сформованої компетентності – є творче самовираження через сформовані предметно – практичні та технологічні дії в самостійній і спільній з однолітками діяльності.

Сенсорно - пізнавальна, логіко – математична, дослідницька компетентність – це здатність дитини використовувати власну сенсорну систему в процесі логіко – математичної і дослідницької діяльності.

Результат сформованої компетентності – є наявність пізнавальної мотивації, базису логіко – математичних, дослідницьких знань, набутих дитиною умінь і навичок (аналізу, порівняння, узагальнення, здійснення самоконтролю) пізнавальний досвід, що накопичується і використовується в різних видах дитячої діяльності:

- сформовані доступні уявлення, еталони, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу;

- дитина здатна застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно - пізнавальна, математична тощо);

<ul style="list-style-type: none"> • Модель «Дитина у природному довкіллі» 	<p>- володіє способами пізнання дійсності, розвинуте наочно-дієве, наочно-образне, словесно-логічне мислення. прагне до пошуково-дослідницької діяльності, має елементарні математичні уявлення, цілісної картини світу, має компетентну поведінку в різних життєвих ситуаціях</p> <p>Природничо-екологічна компетентність – здатність дитини до доцільної поведінки в різних життєвих ситуаціях, що ґрунтується на емоційно – ціннісному ставленні до природи, знаннях її законів та формується у просторі пізнавальної, дослідницької, трудової, ігрової діяльності.</p> <p>Результат сформованої компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвинута емоційно-ціннісна відповідальність екологічного ставлення до природного довкілля; - має уявлення про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи; – виважено ставиться до рослин і тварин; - готова включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримується правил природокористування
<ul style="list-style-type: none"> • Модель «Гра дитини» 	<p>Ігрова компетентність – здатність дитини до вільної, емоційно насиченої спонтанної активності з власної ініціативи, в якій реалізується можливість застосування наявних і освоєння нових знань та особистісного розвитку через прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів в ігрових та рольових діях в узагальненій формі.</p> <p>Результат сформованої компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвинуті творчі здібності, самостійність, ініціативність, організованості в ігровій діяльності та сформований стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому; - задоволений від ігрових уподобань, має дружні, партнерські стосунки та ігрові об'єднання за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінює себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень
<ul style="list-style-type: none"> • Модель «Дитина в соціумі» 	<p>Соціально – громадянська компетенція – це здатність до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини, готовність до посильної участі в соціальних подіях, що відбуваються у дитячих осередках, громаді, суспільстві та спрямовані на покращення суспільного життя.</p>

• **Модель
«Мовлення
дитини»**

Результат сформованої компетентності засвідчує ціннісне ставлення дитини до себе, своїх прав і прав інших, наявність уявлень про правила і способи міжособистісної взаємодії з членами сім'ї, родини, іншими людьми та вмінь дотримуватися цих правил в соціально – громадському просторі, а також ціннісне ставлення та повагу до культурних надбань українського народу, представників різних національностей та культур:

- сформовані навички соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим;
- з'явився інтерес та вміння розуміти інших, долучається до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднує з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінює власні можливості, поважає бажання та інтереси інших людей;
- уміє узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства

Мовленнєва компетентність – здатність дитини продукувати свої звернення, думки, враження в будь – яких формах мовленнєвого висловлювання за допомогою вербальних і невербальних засобів. Мовленнєва компетентність об'єднує фонетичний, лексичний, граматичний, діалогічний, монологічний складники та засвідчує їх взаємозалежність і взаємозумовленість.

Комунікативна компетентність – здатність дитини до спілкування з однолітками і дорослими в різних формах конструктивної взаємодії, здатність підтримувати партнерські стосунки, заявляти свої наміри і бажання, узгоджувати свої інтереси з іншими, домовлятися, за потреби аргументовано відстоювати свою позицію.

Художньо – мовленнєва компетентність – здатність відтворювати художньо – естетичні враження від сприйняття літературних і фольклорних творів засобами різних видів художньо – мовленнєвої діяльності, що засвідчує ціннісне ставлення дитини до художнього слова як культурного явища, друкованої чи електронної книжки, достатній для художньої комунікації рівень літературної обізнаності.

Результат сформованої компетентності:

- має сформовану культуру мовлення та спілкування, володіє елементарними правилами користування мовою у різних життєвих ситуаціях;
- мовленнєва діяльність складається із різних видів говоріння та слухання, має сформовані мовленнєві вміння і навички;
- оволодіння українською мовою, як державною, на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного

<ul style="list-style-type: none"> • Модель «Дитина у світі мистецтва» 	<p>ставлення до української мови</p> <p>Мистецько – творча компетентність – здатність дитини практично застосовувати свій художньо – естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до видів мистецтва, елементарно застосовувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності.</p> <p>Результат сформованої компетентності – є елементарна обізнаність дитини у специфіці видів мистецтва (художньо – продуктивній, музичній, театральній); ціннісне ставлення до мистецтва і мистецької діяльності, прагнення сприймати мистецтво:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформоване почуття краси в її різних проявах, ціннісне ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвинуті творчі здібності, сформовані елементарні трудові, технологічні та художньо-продуктивні навички, самостійності, культури та безпеки праці; - сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об’єктів, явищ та форм художньо продуктивної діяльності, володіє навичками практичної діяльності, культурою споживання.
<ul style="list-style-type: none"> • Сформованість загально-навчальних умінь і навичок 	<ul style="list-style-type: none"> • Дитина переходить від репродуктивної до репродуктивно - творчої діяльності. • Сформовані загально-навчальні уміння: розуміє мету, яка стоїть, планує і виконує необхідні дії, контролює та оцінює свої результати. • Розвинені пізнавальні можливості: потребує емоційного контакту та підтримку дорослого, прагне до утвердження у новій соціальній ролі. • Має організаційні вміння: уміє організувати робоче місце, орієнтується в часі, виконує вказівки педагога, доводить роботу до кінця, вміє працювати з посібниками.
<ul style="list-style-type: none"> • Домінуючий спосіб мислення випускника 	<p><u>Мислення наочно – дієве</u>, при якому дитина:</p> <ul style="list-style-type: none"> - діє не з конкретними предметами, а з їх образами та уявленнями; - співвідносить оригінал з уявними моделями; - мислить схемами, які зберігаються на основі сприйняття, послідовного аналізу, синтезу та узагальнення; - формуються навички логічного мислення на основі

	оперування абстрактними категоріями
<ul style="list-style-type: none"> • Рівень сформованості соціальних навичок випускника 	Дитина прагне до ознайомлення з суспільним довкіллям та працею (сформовані навички самообслуговування, долучається до господарсько – побутової праці, вміє взаємодіяти з однолітками, приймати рішення і ставити цілі), сформоване відповідальне ставлення до життя, що є основою активної громадянської позиції, набуває життєвий досвід шляхом взаємодії з предметами та соціальним світом
<ul style="list-style-type: none"> • Пріоритетні особистісні якості, що повинні бути сформовані у дитини в процесі засвоєння освітньої програми 	Розсудливий, врівноважений рухливий, енергійний, товариський, спокійний, життєрадісний, чуйний, розвинуте відчуття колективізму, гуманний, добрий, акуратний стриманий, самостійний, підпорядковується діям дорослого, доброзичливий, здатний до емпатії, схильний до активної цілеспрямованої діяльності.

РОЗДІЛ III Цілі та задачі освітнього процесу	
<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечити засвоєння здобувачем освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог державного стандарту дошкільної освіти; 	<p>Обов'язковий мінімум визначається відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетентнісний підхід до розвитку особистості, надання пріоритету соціально – морального розвитку; - формування у дітей цілісної реалістичної картини світогляду; - розвиток індивідуального особистісного досвіду; - створення сприятливих умов для зрілості дитини та її базових якостей; - визнання самоцінності дитини в розвитку її особистості
<ul style="list-style-type: none"> • Гарантувати наступність між дошкільною та початковими ланками; 	<p>Наступність передбачає встановлення зв'язків між дошкільною ланкою освіти та початковою школою в умова НУШ за напрямками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психофізичний розвиток; - формування особистості; - зміст освіти, методи навчання і виховання. <p>Компетентності, що сформовано у дитини в різних видах діяльності за освітніми напрямками: «Особистість дитини», «Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі», «Дитина в природному довкіллі», «Гра дитини», «Дитина в соціумі», «Мовлення дитини» «Дитина у світі мистецтва» створюють базу для збагачення та поглиблення змісту освіти на наступному рівні: в початковій школі.</p> <p>Організаційні завдання для забезпечення наступності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - узгодженість питань щодо розвитку навчання та виховання дітей старшого дошкільного віку та 1 класу; - організацій освітньо – виховного процесу; - укладання угоди про співпрацю зі школою; - максимальне охоплення дітей 5 річного віку дошкільною освітою та надання їм якісних освітніх послуг <p>Умови реалізації наступності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - довготривале співробітництво; - планомірна та систематична робота колективів; - комплексі методичні заходи; - результативність; - поступовий всебічний розвиток дитини; - розширення кругозору дитини; - позитивне ставлення до школи; - успішний перехід дитини до школи; - адаптація до шкільного навчання
<ul style="list-style-type: none"> • Формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до освітньої діяльності 	<p>Розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечити соціально- 	<p>Створення у закладі сучасного освітнього середовища, яке</p>

педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я дітей	забезпечує необхідні умови, засоби і технології розвитку
---	--

РОЗДІЛ IV Освітні програми, за якими працює дошкільний заклад для виконання змісту Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція	
Обґрунтування вибору освітніх програм для виконання змісту інваріативної (обов'язкової) складової Базового компонента дошкільної освіти	
<p><i>З метою успішного розвитку дитини на передшкільному етапі життя (здобувачів освіти від 3 до 6 (7) років) використовуємо комплексну освітню програму «Стежинки у Всесвіт»</i></p> <p>/ автор. колектив ; наук. керівник К.Л. Крутій (схвалено Міністерством освіти і науки України (лист від 02 жовтня 2021 року № 22.1/12-Г-801)</p>	<p>Зміст даної програми зорієнтовано на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, на збереження дитячої субкультури, на ампліфікацію дитячого розвитку, взаємозв'язок усіх сторін життя.</p> <p>Принципи, покладені в основу реалізації програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повноцінне проживання дитиною переддошкільного віку (всіх етапів дитинства); • підтримка самостійності дітей у різних видах діяльності, збагачення (ампліфікація) дитячого розвитку; • вікова адекватність дошкільної освіти (відповідність умов, вимог, методів віку й особливостям розвитку); • забезпечення наступності і перспективності цілей, завдань і змісту освіти, що реалізуються в межах освітніх програм різних рівнів; • урахування міжкультурної та полілінгвальної ситуації розвитку дітей; • співпраця закладу освіти із сім'єю (родиною); • індивідуалізація освіти - вибудовування освітньої діяльності на основі індивідуальних особливостей кожної дитини, за яких сама дитина є активною у виборі змісту своєї освіти, є суб'єктом освіти; • сприяння і співпраця дітей та дорослих, визнання дитини повноцінним учасником (суб'єктом) освітніх стосунків; • побудова освітнього процесу на адекватних віку формах організованого освітнього простору і реалізації освітньої діяльності; • формування соціокультурного середовища відповідно до вікових, індивідуальних, психологічних та фізіологічних особливостей дітей; • забезпечення варіативності і різноманітності змісту та організаційних форм дошкільної освіти, можливості формування парціальних програм різної спрямованості з урахуванням освітніх потреб, здібностей і стану здоров'я дітей

<p>Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина» автори - Каплуновська О.М., Палець Ю. М., Кичата І.І., 2022 р.ТОВ «ЛІПС» ЛТД</p> <p>Програма з морального виховання дітей дошкільного віку «Скарбниця моралі» /автор — Л. Лохвицька Видавництво- Мандрівець, 2020р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення психолого – педагогічної підтримки сім’ї та підвищення компетентності батьків (законних представників) у питаннях охорони та зміцнення здоров’я дітей. <p>За віковими категоріями програму розподілено за розділами:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Кроки до самостійності» (програма для дітей молодшого дошкільного віку); • «Подорож у довкілля» (програма для дітей середнього дошкільного віку); • «Стежинки у Всесвіт» (програма для дітей старшого дошкільного віку); <p>Всі завдання, представлені в програмі, розподілено на освітні напрями, що відповідають Базовому компоненту дошкільної освіти (нова редакція).</p> <p>Для ефективного впровадження в роботу авторським колективом розроблено комплект навчально – методичного забезпечення для педагогів та дітей.</p> <p>У посібнику розкрито особливості національно-патріотичного виховання, основні напрями, завдання та зміст роботи з педагогами, поради батькам.</p> <p>Мета програми – виховування особистості дитини передшкільного віку на засадах національно- культурної ідентичності та національно-патріотичної світорозуміння; формування національної гідності й гордості за свою Батьківщину.</p> <p>Програма поглиблено висвітлює змістові компоненти, що розкривають питання морального виховання дітей, які представлені в усіх освітніх напрямках інваріантної складової: формування етичних уявлень, розвиток моральної свідомості і саморегуляції, гуманних почуттів і емоцій, навичок моральних взаємин з довколишніми і моральної поведінки, моральних якостей тощо.</p> <p>Мета програми – виконання вимог окреслених у державному стандарті дошкільної освіти , що стосується розвитку моральної сфери особистості дошкільника, визначення завдань і змісту морального виховання дітей дошкільного віку з орієнтуванням на їхні потреби, інтереси та вікові можливості, що забезпечить підвищення рівня їхньої моральної вихованості.</p>
<p>Обґрунтування вибору змісту та програм для виконання вимог варіативної складової змісту Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція (гурткова робота)</p>	

Варіативна складова змісту дошкільної освіти визначається з урахуванням особливостей регіону, навчального закладу, індивідуальних освітніх запитів дітей та побажань батьків або осіб, які їх замінюють.

На безоплатній основі в ЗДО № 5 ЗМР організовано роботу гуртка «Шашковий дебют»

Програма з навчання дітей 6 року життя гри в шахи «Шашковий дебют»

Мета і завдання програми «Шашковий дебют»:

Формування розумового, морального, вольового потенціалу особистості і шляхом навчання гри в шахи.

Завдання:

- розвиток розумових здібностей дітей: логічного мислення, вміння проводити розрахунки на кілька ходів вперед, образне і аналітичне мислення;
- виховування ставлення до шашок як серйозних, корисних і потрібних занять, що мають спортивну і творчу спрямованість;
- виховування цілеспрямованості, винахідливості, впевненості, уважності, волі;

Дані освітні програми дошкільної освіти:

- відповідають принципу розвиваючого навчання, метою якого є розвиток дитини;
 - поєднують принципи наукової обґрунтованості і практичної застосовності;
 - відповідають критеріям повноти, необхідності і достатності (дозволяючи вирішувати поставлені цілі та завдання при використанні розумного «мінімуму» матеріалу);
 - забезпечують єдність виховних, розвиваючих і навчальних цілей і завдань процесу освіти дітей дошкільного віку, в ході реалізації яких формуються такі якості, які є ключовими в розвитку дошкільників;
 - будуються з урахуванням принципу інтеграції освітніх галузей, у відповідності з віковими можливостями та особливостями дітей, специфікою і можливостями освітніх галузей;
 - ґрунтуються на комплексно-тематичному принципі побудови освітнього процесу;
- передбачають вирішення програмових освітніх завдань як у спільній діяльності дорослих і дітей так і в самостійній діяльності дошкільників, не тільки в рамках безпосередньо освітньої діяльності, але і при проведенні режимних моментів у відповідності зі специфікою дошкільної освіти;
 - передбачають побудову освітнього процесу на адекватних віком формах роботи з дітьми. Основною формою роботи з дошкільниками і провідним видом їх діяльності є гра;
 - допускають варіювання освітнього процесу в залежності від регіональних особливостей;
 - створені з урахуванням дотримання наступності між усіма віковими дошкільними групами і між дошкільними групами і початковою школою;
 - забезпечують індивідуалізацію дошкільної освіти (у тому числі обдарованих дітей і дітей з особливими потребами);
 - будуються на партнерстві з сім'єю;
 - передбачають залучення дітей до соціокультурних норм, традицій сім'ї, суспільства і держави.

- **Освітні технології, що використовуються закладом для підвищення якості освітнього процесу**

Технології розвитку творчих здібностей дітей:

- методика розвитку творчих здібностей на заняттях з малювання. Автор – Л. Шульга;
- елементи пісочної терапії;
- методика використання схем – моделей у лексично – граматичній роботі. Автор – К. Крутій
- робота з «креативною дошкою» тощо.

	<p>Особистісно – орієнтовані технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - елементи технології психолого – педагогічного проектування (П з). Автор – Т. Піроженко; - особистісний розвиток дитини засобами взаємодії різних видів мистецтв; - палички Кюїзенера; -блоки Дієниша <p>Здоров'язберезувальні технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - логоритміка; - фітбол – гімнастика; - ігровий стретчинг. Автор - А.Г. Назарова; - степ-аеробіка <p>Морально – етичне виховання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Школа радості»: спадщина В.О. Сухомлинського, • казкотерапія
<ul style="list-style-type: none"> • Реалізація пріоритетного напрямку роботи та засоби його реалізації 	<p>Пріоритетний напрямок роботи закладу: фізкультурно - оздоровчий</p> <p>Для реалізації головної проблеми, методичної і виховної мети пріоритетного напрямку роботи колектив спрямовує зусилля на виконання завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення відповідних умов для фізичного, психологічного, духовного та соціального благополуччя здобувачів освіти. 2. Здійснення роботи щодо взаємодії педагогів дошкільного навчального закладу, школи і батьків здобувачів освіти з метою збереження та зміцнення здоров'я дітей, вирішення завдань формування соціально – моральних цінностей особистості. 3. Вдосконалення якості освітньо - виховного процесу шляхом системного аналізу. 4. Сприяння підвищенню професійної майстерності педагогів шляхом самоосвіти та участі в різних формах методичної роботи; 5. Використання сучасних методів і технологій взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї з метою задоволення запитів батьків в освіті дошкільників, надання допомоги у вихованні і розвитку дітей

РОЗДІЛ V

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

- **Організація освітнього процесу**

Освітній процес в закладі дошкільної освіти може бути організовано в очному, дистанційному та змішаному форматі (за рішенням Військово-цивільної адміністрації м. Запоріжжя та засновника)

Під змістовним буттям розуміється повноцінне проживання дитиною кожного дня, при якому максимальною мірою задовольняються фізіологічні, пізнавальні, духовні, естетичні, комунікативні та інші потреби, запити, інтереси з урахуванням бажань, можливостей, здібностей і нахилів малюка. Освітній процес має домірно включати у себе різні види дитячої діяльності, адекватні віку вихованців, в першу чергу, ті, в межах яких відбуваються важливі вікові новоутворення, і сприятливі для подальшого розвитку кожної маленької особистості в усіх сферах життєдіяльності. Від педагогів вимагається вільне володіння широким арсеналом організаційних форм, засобів, методів і прийомів освітнього впливу на вихованців.

Планування освітнього процесу здійснюється за блочно - тематичним принципом, що рівномірно розподіляє види активності дитини протягом дня в залежності від бажань та інтересів дітей (включає планування за темою тижня та місяця) та режимними процесами, що відповідають віковим особливостям.

Включає всі форми освітньої роботи, під керівництвом педагога, зокрема:

- **Організований тип діяльності**

-організована ігрова діяльність: дидактичні, рухливі, конструкторсько-будівельні ігри, драматизації тощо;

- організована освітньо - пізнавальної діяльність: заняття, гурткова та індивідуальна робота, спостереження, екскурсії у природу й соціум, пізнавально-розвивальні бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті;

- організована трудова діяльність: індивідуальні і групові трудові доручення, чергування, колективна праця та ін.;

- організована художня діяльність: образотворча, музична, літературна

	<p>діяльність; художня праця, розваги, свята, гурток художньо-естетичного циклу, індивідуальна робота;</p> <p>- організована комунікативно-мовленнєва діяльність: спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, розмови, створення й розв'язання певних ситуацій спілкування, індивідуальна робота;</p> <p>- організована рухова діяльність: заняття з фізичної культури, музики, хореографічний гурток, різні форми організації дитячої праці, рухливі ігри фізкультурні свята, розваги, піші переходи, ранкова гімнастика і гімнастика після денного сну, фізкультурні хвилинки, динамічні паузи та ін.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Організована ігрова діяльність 	<p>Різні види ігор:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ігри з правилами: дидактичні, рухливі; - творчі ігри: сюжетно – рольові, театралізовані, режисерські та драматизації, конструкторсько – будівельні.
<ul style="list-style-type: none"> Організована освітньо - пізнавальна діяльність 	<p>Організоване навчання дошкільників має великі можливості для розвитку довільності психічних процесів і поведінки.</p> <p>Основні форми:</p> <p>Заняття різних видів; Тривалість занять в залежності від віку дітей становить: Другі групи раннього віку – до 10 хвилин; Молодші групи – до 15 хвилин; Середні групи – до 20 хвилин; Старші групи - до 25 хвилин;</p> <p>Якщо заняття носять інтегрований характер час може подовжуватися, на 5, 10, 15 хв. відповідно в молодшій, середній і старшій групах.</p> <p>Гурткова робота (час проведення відповідає тривалості занять).</p> <p>Індивідуальна робота освітньо - пізнавального спрямування у повсякденні (визначається вихователем самостійно).</p> <p>Організовані дидактичні ігри у повсякденному житті (час проведення залежить від інтересу дітей).</p> <p>Екскурсії у природне і соціальне довкілля, спостереження у повсякденні (без обмежень в часі, в залежності від інтересу дітей), якщо дозволяє епідеміологічна ситуація.</p> <p>Елементарні досліді, пошукові ситуації у повсякденному бутті та ін. (час проведення залежить від сталого інтересу</p>

дітей).

Організована трудова діяльність

Саме організована трудова діяльність дітей дошкільного віку здатна забезпечити формування у них елементарної готовності до праці, яка виявляється у позитивному ставленні до дорученої або самостійно обраної справи, інтересі до неї, зацікавленості в успішному виконанні. Даний аспект особливо актуальний у зв'язку із підготовкою дошкільників до систематичного шкільного навчання й упровадженням обов'язкової дошкільної освіти дітей 5-6 (7) - річного віку.

Види праці:

- самообслуговування;
- господарсько-побутова;
- праця у природі;
- ручна (художня) праця.

Зазначені види організованої трудової діяльності реалізуються у таких **організаційних формах освітньої роботи:**

- трудові доручення;
- чергування;
- колективна праця.

Види занять:

I. За змістовими напрямками освітньої роботи:

- з фізичного розвитку (тобто фізична культура, валеологічне виховання);
- з пізнавального розвитку (ознайомлення з навколишнім, природою, логіко-математичний розвиток);
- з мовленнєвого розвитку (в т.ч. з навчання елементів грамоти);
- з художньо-естетичного розвитку (образотворча, літературна та музична діяльність,) тощо.

Можливі, й інші варіанти умовних назв занять за даним критерієм їх класифікації виду.

За змістом:

- односпрямовані або предметні (з одного виду діяльності)
- різноспрямовані або між предметні (носять інтегрований або комплексний характер)

II. За дидактичними цілями розрізняють такі види занять:

- на повідомлення** нової інформації, формування нових знань і умінь;
- на закріплення** знань і раніше отриманих умінь, систематизацію накопиченого

	<p>досвіду; мішані заняття, що поєднують повідомлення нових знань, формування нових умінь із повторенням, закріпленням, систематизацією і застосуванням набутих знань, умінь, навичок. III. За способом організації дітей заняття бувають: фронтальні (загально-групові), що проводяться одразу з усією групою дітей; підгрупові, для яких дітей організують по 8-15 залежно від загальної кількості; індивідуально-підгрупові (індивідуально-групові), на яких діти об'єднані по 4-8 чоловік; індивідуальні, що проводяться як з окремими дітьми (по 1), так і з маленькими підгрупами по 2-4 малят IV. За специфікою поєднання і використання методів, прийомів, засобів навчання виділяють такі види занять: комбіновані - певна комбінація наочних, словесних, практичних методів і прийомів, різних засобів навчання – вправ, ігор, іграшкової, предметної, ілюстративної наочності, літературних, музичних творів тощо; ігрові та сюжетно-ігрові - вирішується за допомогою спеціально підібраних ігор (дидактичних, рухливих, елементів ігор-театралізацій, драматизацій, конструкторсько-будівельних та інших) чи ігрових вправ; домінантні – заняття, у яких домінують певні засоби розвитку, навчання і виховання чи види діяльності.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Самостійний, вільний тип діяльності 	<p>Це специфічний спосіб організації життєдіяльності дітей, яка розгортається у час, вільний від організованих форм освітньої роботи (в ранкові та вечірні години, на прогулянках, в інші періоди дозвілля), як правило, з ініціативи та за бажанням малюків. Необхідність діяльності самостійного типу зумовлюється природною потребою дошкільника в інтимізації буття, у можливості не тільки усамітнюватися, а й мати час, який можна використати на власний розсуд, залишившись без прямого контролю з боку дорослого, а також самостійно закріпити вже набутий досвід, проявити чи певною мірою перевірити</p>

	<p>форми оптимізації рухової активності у повсякденному житті (ранкова гімнастика, гімнастика після денного сну, рухливі ігри, заняття фізичними вправами/фізкультурні комплекси на прогулянках, походи за межі дошкільного закладу/дитячий туризм, фізкультурні свята і розваги, самостійна рухова діяльність, дні й тижні здоров'я, індивідуальна робота з фізичного виховання); загартовувальні процедури.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Оптимальні загальні навантаження на дітей 	<p>Загальні навантаження: сукупність фізичних та психо – емоційних навантажень фізичні навантаження фізичні вправи, що виконуються під час занять та їх вплив на роботу усіх органів та систем. Загальна щільність заняття це відношення педагогічного часу до тривалості всього заняття. Моторна щільність відношення часу, проведеного дітьми у русі до тривалості заняття.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Малі форми активного відпочинку 	<p>Фізкультурні паузи (динамічні перерви до 10 хв.) проводяться в перерві між малорухливими видами діяльності та організованими заняттями. Фізкультурні хвилинки (1-2 хв.) проводяться під час занять, пов'язаних з статистичним навантаженням, крім музичних, фізкультурних, з образотворчої діяльності.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Форми оптимізації рухової діяльності в повсякденному житті 	<p>Ранкова гімнастика – обов'язкова складова організації життєдіяльності дітей. Гімнастика після денного сну – проводиться з метою активізації фізіологічних процесів після денного сну. Час проведення визначається в залежності від віку дітей : Для дітей від 2 до 3 років – 4-5 хв., Для дітей від 3 до 4 років – 5-6 хв., Для дітей від 4 до 5 років - 6-8 хв., Для дітей від 5 до 6 років – 8-10 хв., Рухливі ігри різних видів, проводять протягом дня, всього протягом дня мінімум 5-6 (у теплий сезон 6-7): - сюжетні - безсюжетні - змагальні - ігри з елементами спортивних ігор - ігри з елементами спортивних вправ</p>

	<p>вранці – 1-2 малої та середньої рухливості; на прогулянках – 2-3 малої, середньої, високої рухливості; ввечері – 1-2 середньої та малої рухливості</p> <p>Фізкультура на повітрі – це фізкультурне заняття з метою оптимізації рухового режиму денної прогулянки (спрощенні заняття)</p> <p>Походи за межі закладу (дитячий туризм) – проводяться з метою оздоровлення дітей.</p> <p>Фізкультурні свята – мета створення піднесеного настрою та активна рухова діяльність (проводяться 2-3 рази на рік). Починається з 4- річного віку, тривалість: - 4 рік - 40- 50 хв., - 5-6-7 рік 50-60 хв..</p> <p>Фізкультурні розваги – мета забезпечення оптимальних, фізичних та психоемоційних навантажень. Проводяться починаючи з раннього віку, 1-2 рази на міс., переважно в 2 половину дня. Тривалість: - ранній вік – 15-20 хв.; - молодший – 20-25 хв.; - середній – 25-30 хв.; - старший – 30-40 хв..</p> <p>Дні здоров'я - МЕТА активізація здорового способу життя, проводяться 1 раз на місяць, починаючи з 3 р. ж..</p> <p>Тижні здоров'я організуються так, як і дні здоров'я, спрямовані на комплексне вирішення завдань фізичного виховання дітей.</p> <p>Самостійна рухова діяльність забезпечення оптимальних фізичних навантажень, проводяться під час прогулянок, у вільний час, підйому. Тривалість 6-9 хв., залежить від віку дітей,</p> <p>Індивідуальна робота - вдосконалення фізичних якостей дітей.</p> <p>Оптимальне предметно – розвивальне середовище: - ігрові майданчики - фізкультурна зала - фізкультурний майданчик</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Загартовувальні процедури 	<p>Заходи, спрямовані на підвищення опірності організму до змінних умов навколишнього середовища</p> <p>Види: повсякденні та спеціальні</p> <p>повсякденні - температурний режим,</p>

	<p>провітрювання, прогулянки, миття рук, обличчя, полоскання рота тощо.</p> <p>спеціальні - повітряні і сонячні ванни, водні процедури, коригувальні вправи.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Розподіл дітей за медичними групами здоров'я 	<p>Фіксують рекомендації щодо участі дітей в різних формах освітньої роботи з фізичного розвитку, забезпечення оптимального рівня психічних, фізичних, емоційних навантажень.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Музичне виховання 	<p>Проводиться з метою гармонійного, естетичного та творчого розвитку дітей</p> <p>Зміст реалізується в основних видах музичної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слухання, музичні рухи, співи, гра на дитячих музичних інструментах, творчість у рухах, пісенне музикування. <p>Форми організації музичного виховання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійна музична діяльність - використання музики в повсякденному житті - музичні заняття - музичні розваги (день народження дитини, свято Миколая, День Матері, музичні драматизації казок, театралізована діяльність тощо) - музично – театралізовані свята (свято осені, зимові новорічні свята, свято весни, мами і усіх жінок, свято випуску дітей)

РОЗДІЛ VI	
Показники реалізації освітніх програм	
<ul style="list-style-type: none"> • Об'єкти контролю (що виміряється або контролюється); 	<p>Об'єкт контролю - процес реалізації вимог Базового компоненту через освітні програми, якість освітнього процесу.</p> <p>Суб'єкт контролю – діти та педагоги ЗДО</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Процедури контролю (за допомогою чого, яким чином виміряється об'єкт); 	<p>Процедурою контролю є відстеження й поточна регуляція, спостереження за станом керованого об'єкту, що відбувається у вигляді освітнього моніторингу (діагностування).</p> <p>Мета моніторингу відстеження динаміки змін та їх спрямування на запланований результат.</p> <p>Інструментом моніторингу є дидактичне тестування</p> <p>Якість реалізації освітньої програми визначається за численними параметрами, основними з яких є цілісний гармонійний розвиток дитини дошкільного віку та її готовність до наступної ланки освіти - початкової школи - і життя в сучасному соціумі.</p> <p>Факторами оцінювання знань дітей є зміст освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти, що містять сумарний кінцевий результат набутих компетентностей випускником ЗДО перед вступом його до школи.</p> <p>Оцінюванюється розвиток дитини за факторно – критеріальною моделлю за напрямками:</p> <p>I. Фізичний розвиток й здоров'я дитини:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біологічна зрілість (вага, зріст) 2. Здоров'язбережувальна компетентність 3. Особистісно-оцінна компетентність <p>II. Соціальний розвиток:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Родинно-побутова компетентність 5. Соціально-комунікативна компетентність <p>III. Природничо-екологічний розвиток:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Природничо-екологічна компетентність <p>IV. Предметно-практична діяльність та художньо-естетичний розвиток:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Предметно-практична компетентність 8. Художньо-продуктивна компетентність <p>V. Ігрова діяльність:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Ігрова компетентність <p>VI. Сенсорно-пізнавальний розвиток:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Сенсорно-пізнавальна компетентність 11. Математична компетентність <p>VII. Мовленнєвий розвиток:</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Комунікативна компетентність 13. Мовленнєва компетентність <p>Реалізація освітньої програми також визначається якістю педагогічної майстерності педагогічних працівників, що проводиться за напрямками:</p> <p>I. Організація діяльності :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Готовність вихователя до здійснення освітньо-

	<p>виховного процесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Планування освітньо-виховного процесу 3. Організація розвивального середовища 4. Рівень фахової майстерності 5. Особисті якості вихователя <p>II. Здійснення діяльності :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якість проведення занять, режим виховних заходів 2. Застосування інноваційних технологій, методик 3. Діагностика розвитку дітей 4. Фізкультурно-оздоровча робота 5. Оптимальне використання різних методів навчання 6. Участь вихователів в матеріально технічному та методичному забезпеченні 7. Робота з батьками <p>III. Результативність діяльності :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Динаміка розвитку вихователя 2. Рівень сформованості навичок вихованців відповідно до програми (Базового компоненту) 3. Самоосвіта вихователя 4. Ставлення батьків та дітей до вихователя 5. Участь у методичних заходах
<ul style="list-style-type: none"> • Періодичність контролю (як часто вимірюється об'єкт) 	<p>Оцінювання рівня розвитку дітей проводиться вихователями на початку навчального року у вересні місяці, друге оцінювання проводиться у січні місяці, третє – у квітні і за його результатами визначається сумарний кінцевий показник рівня розвиненості, навченості та вихованості дітей та сформованість моделі випускника.</p> <p>Оцінювання рівня педагогічної майстерності педагогів проводиться протягом навчального року з відповідними висновками щодо подальшого вдосконалення роботи.</p>

**Програмно – методичне забезпечення освітнього процесу
в ЗДО № 5 ЗМР на 2023-2024 н.р.**

№ з/п	Програма та методичне забезпечення	реквізити щодо затвердження програми
Інваріантна складова		
1.	Освітня програма «Стежинки у Всесвіт»	Схвалено Міністерством освіти і науки України для використання у дошкільних закладах(лист від 02.10. 2020 № 22.1/12-Г-801).(науковий керівник професор Крутій К.Л.) 2020р.
2.	Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина»	Каплуновська О.М., Палець Ю. М., Кичата І.І., 2022 р. ТОВ «ЛПС» ЛТД
3.	Парціальна програма з морального виховання дітей дошкільного віку «Скарбниця моралі».	(автор — Л. Лохвицька). Видавництво- Мандрівець, 2020р.
Варіативна складова / Гурткова робота		
4.	Парціальна програма з навчання дітей 6 року життя гри в шашки «Шашковий дебют»	Укладач:О.Я.Приходько – інструктор з фізичного виховання дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу «№221 «Пілот» Запорізької міської ради Запорізької області. 2020р.

**Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину
в ЗДО № 5 ЗМР**

*(складено згідно вимог Наказу МОН України від 20.04.2015 № 446
«Про затвердження гранично – допустимого навчального навантаження на дитину
у ЗДО різних типів і форм власності»)*

Складові плану	перша молодша (від 2 до 3 років)	молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 років)
Інваріантна частина				
Сенсорний розвиток / Конструювання	2	-	-	-
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	1	2	2	1,5
Художньо – мовленнєва діяльність	1	0,5	0,5	0,5
Навчання грамоти	-	-	-	1
Звукова культура мовлення	-	0,5	0,5	-
Ознайомлення із соціумом	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Логіко – математичний розвиток.	-	0,5	0,5	1
Конструювання	-	0,5	0,5	0,5
Підготовка руки до письма	-	-	-	0,5
Художньо – продуктивна діяльність				
Музика	2	2	2	2
Ліплення	0,5	0,5	1	1

Аплікація	0,5	0,5	1	1
Малювання	1	1	1	1
Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Варіативна частина				
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	-	2	2	2
Максимальна кількість занять на тиждень	10	13	14	17
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	1,4	3,4	4,2	5,6

на 2023 -2024 н.р.

Гурткова робота
(варіативна складова Базового компоненту дошкільної освіти)

Назва гуртка	Шашковий дебют
Вид послуги	На безоплатній основі
Напрямок роботи	Розвивальний
Керівник	
Форма організації	Заняття, розваги, свята
Програма за якою працює гурток	Парціальна програма з навчання дітей 6 року життя гри в шашки «Шашковий дебют» Укладач: О.Я.Приходько – інструктор з фізичного виховання дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу «№221 «Пілот» Запорізької міської ради Запорізької області. 2020р.
Кількість груп	1 (одна)
Кількість занять на тиждень	2 (два)

